

DE DOBERMANN (vroeger Dobermann Pinscher),
Door de kenners vaak afgekort als **Dober**

Een karakter- en temperamentvolle hond maar geen hond voor iedereen!

ONBEKEND MAAKT ONBEMIND – MAAR BEKEND MAAKT ZEER BEMIND!

Er zijn maar weinig rassen die met zoveel vooroordelen behept zijn en waar wantrouwend naar gekeken wordt en die nog altijd veel mensen afschrikt! Misschien niet altijd zonder reden maar is deze hond wel echt zo'n monster of is de werkelijkheid anders en wordt hij te vaak verkeerd begrepen? Volgens de kenners van het ras is het een lieve reus die wel een pittig kantje kan hebben.

Gelukkig is de Dobermann geen modehond en je komt ze dan ook niet veel tegen op straat. De Dobermann staat zowel nationaal als internationaal niet op de lijst van gevaarlijke honden en honden met de meeste bijtincidenten. Het karakter is de afgelopen tientallen jaren in positieve zin veranderd; de Dobermann is vriendelijker en socialer geworden. Dit heeft vooral te maken met dat de Dobermann vooral als huishond wordt gehouden en de veranderende maatschappij steeds meer vraagt van honden. Er wordt anders mee omgegaan en fokkers hebben meer aandacht voor een stabiel en goed karakter, rekening houdend met dat de ras- en karaktereigenschappen wel zoveel mogelijk blijven bestaan. De Dobermann is een slimme hond en door een goede omgang en socialisatie kun je hem veel leren.

In Amerikaanse films en series is de Dobermann regelmatig te zien als filmacteur waarbij hij vaak de rol speelt van de scherpe, moedige en slimme waker. Een goed voorbeeld is de Tv-serie Magnum uit de jaren 80. Hij verschijnt ook in films als een gevaarlijk, eng en agressief monster die de neiging heeft zijn tegenstanders tot reepjes te verscheuren. Films als the Dobermann Gang, The Daring Dobermanns, The Amazing Dobermanns waren niet bepaald films met een hoog Lassiegehalte. In 1991 komt de zeer ontroerende speelfilm Eyes Of An Angel met John Travolta en een klein meisje in de hoofdrol en een Dobermann. Ook zijn er een paar K-911 films (actie/komedie) met James Belushi. In 2012 verscheen de familiefilm Hugo waarin ook een Dobermann speelt.

De Dobermann is een karaktervolle en temperamentvolle hond die niet voor iedere hondenliefhebber en zijn gezin geschikt is. Het is zeker geen beginnershond. De Dobermann is geen meeloper en zal nooit slaafs gehoorzamen. Hij kan zich nogal eigenzinnig gedragen en zal regelmatig zijn eigen willetje proberen op te leggen. Hij is niet de gemakkelijkste op het vlak van gehoorzaamheid en vergt een andere benadering en meer geduld dan een herder of een jachthond. Wat een Dobermann eenmaal in zijn hoofd heeft, krijg je er moeilijk uit en wat hij niet wil, doet hij niet. Zijn eigenzinnigheid komt vooral voort uit zijn hoge intelligentie. Wat betreft zijn volgzzaamheid brengt een dobermann zijn africhter af en toe tot radeloosheid. Een oefening een aantal keren achter elkaar herhalen is niet aan de Dobermann besteedt. Hij gaat zich snel vervelen en haakt af. Toch blijft hij voor de sportieve doorzetter een ideale werkhond.

De Dobermann is in de eerste plaats een werkhondenras en behoort tot de groep waak- en verdedigingsrassen (FCI rasgroep 2). Hij blinkt uit in het werk waarvoor hij oorspronkelijk gefokt is: het beschermen van zijn baas en diens spullen. De Dobermann heeft een uitstekende neus en is uitermate geschikt voor speurwerk. Daarnaast heeft hij ook een behoorlijke prooidrift. Alles wat snel beweegt, brengt dit instinct in hem naar boven en zorgt ervoor dat hij er achteraan wil jagen. Jagen op katten, kleine huisdieren of vogels kan een grote hobby zijn wanneer dit vanaf pup af aan niet goed is geleerd. Het kan ook sterker naar voren komen bij onvoldoende aandacht en/of beweging. Joggers, rennende kinderen en auto's kunnen interessante jachtobjecten worden.

Wereldwijd bekeken heeft hij werk gevonden als blindengeleidehond, hulphond, speurhond, politiehond, jachthond, reddingshond, herdershond en natuurlijk als waak- en verdedigingshond. Zijn ongelooflijke kracht en uithoudingsvermogen komen hier goed van pas. De Dobermann is geschikt voor alle vormen van hondensport zoals o.a.; behendigheid, flyball, doggydance, speuren, IPO (speuren, pakwerk), obedience en treibball. Hij is een grote fan van fietsen, wandelen en steppen.

De waaksheid kan snel leiden tot overmatig blaffen. Hier moet je vanaf jongs af aan goed mee omgaan. Wanneer je geen hond wilt die aanslaat wanneer hij iets hoort en/of ziet of wanneer er iemand aan de deur komt, dan moet je geen waak- en verdediginghond nemen. De Dobermann is

altijd alert op zijn omgeving, snel in zijn reacties en initiatiefrijk. Daarnaast heeft hij een flinke dosis arbeid nodig om zich lichamelijk en geestelijk goed te kunnen ontwikkelen. Alleen dagelijks hetzelfde blokje om, is niet geschikt voor een Dobermann. Een Dobermann die zijn energie niet voldoende kwijt kan, wordt druk, nerveus, springerig, zal heen en weer gaan lopen, piepen, blaffen en uit verveling dingen kapot gaan maken.

De Dobermann wordt vooral als huishond gehouden. Hoewel hij zich meestal in het bijzonder sterk aan één persoon binnen het gezin hecht, kunnen al zijn huisgenoten rekenen op zijn onvoorwaardelijke trouw. Hij staat graag in het middelpunt van de belangstelling en zal zeker om aandacht komen vragen als hij vindt dat het nodig is. De Dobermann houdt van gezelligheid en warmte. Vanwege zijn gehechtheid aan baas en gezin is de Dobermann geen ras dat geschikt is om in een kennel of alleen buitenshuis te leven. Een Dobermann moet vanaf pup goed leren alleen te zijn anders gaat hij snel blaffen of piepen. Heel belangrijk is om hem aan de bench te leren wennen.

Omdat deze actieve hond veel beweging nodig heeft, heeft hij het liefst een huis met een tuin. Maar als hij voldoende afleiding en beweging krijgt, neemt hij ook genoegen met een flatje. Wanneer je de Dobermann als huishond aanschaft is het aan te raden om met hem een hondensport te beoefenen. Het maakt niet zoveel uit wat je met hem onderneemt als je maar iets doet. Vanwege zijn sterke band met het gezin bestaat het risico dat het beschermende gedrag doorslaat in extreem beschermend en verdedigend gedrag. Hier moet dus vanaf het begin goed op getraind worden.

Belangrijk is om van pup af aan goed te socialiseren met verschillende mensen. Zonder goede sturing van de eigenaar bestaat de kans dat hij niet alleen blaft of gromt, maar ook kan bijten als het bezoek in zijn ogen ongewenst is. Eigen mensen of goede bekenden daarentegen worden bij thuiskomst vaak wel enthousiast begroet, vaak door behoorlijk hoog tegen hen op te springen.

De Dobermann kan binnen het gezin goed overweg met andere huisdieren of andere honden, mits hij hierop voldoende gesocialiseerd is. Het is nooit verstandig om twee pups tegelijk aan te schaffen en helemaal niet uit hetzelfde nest. Een reu en teef combinatie is de beste en in ieder geval pas de tweede aanschaffen wanneer de andere rond 2 a 3 jaar oud is.

Een Dobermann vergeet niets! Stel hij wordt gepest of opgehitst door iemand dan zal het nooit weer goed komen tussen die twee en zal hij altijd een hekel aan die ander (hond of mens) blijven houden. Een Dobermann is kindvriendelijk, mits hij er vanaf het begin goed vertrouwd mee is geraakt, maar dat geldt voor alle honden.

De Dobermann is pas laat geestelijk volwassen, zo tussen de 2 en 3 jaar. Velen blijven jeugdig en speels tot op hoge leeftijd, vooral de reuen.

Zoals eerder genoemd is niet iedereen in staat om een Dobermann op te voeden en het is beslist geen hond voor iedereen. Het aanschaffen van een Dobermann omdat hij er zo stoer en mooi uitziet, is een hele foute keuze die tot veel problemen kan leiden voor baas en hond. Het opvoeden van een Dobermann kost tijd, heel veel begrip en geduld. Een Dobermann is graag bij zijn baas maar doet ook heel graag wat hij zelf wil. Een Dobermann is zeer intelligent en leert erg snel, combineert snel en legt snel verbanden maar hierdoor net zo goed ook de verkeerde. Eenmaal geleerd is vaak weer moeilijk af te leren.

De Dobermann is een hond die veel aandacht en liefde nodig heeft. Als hij dat krijgt dan geeft hij je het tienvoudige terug en betekent het een vriendschap voor het leven! De juiste opvoeding van de Dobermann vraagt veel tijd en vooral consequent gedrag van de eigenaar en alle leden van het gezin. Veel van zijn oorspronkelijke agressie heeft hij verloren evenals het nerveuze angstige gedrag

Door onjuiste fok, onvoldoende socialisering en verkeerde opvoeding kan een Dobermann hyperactief, nerveus en onzeker worden. Hierdoor kan agressie en/of angst ontstaan maar kan de hond ook gaan domineren of een zenuwachtige springer worden. Een Dobermann is zijn eigenaar vaak te slim af en is hem meestal een stapje voor. Vaak ben je zelf te laat met je reactie, geef je de verkeerde reactie of zwicht je voor de intens doordringende blik. Vooral de eerste twee jaar van een Dobermann zijn door dat karakter niet gemakkelijk en zal hij regelmatig van alles uitvinden. Als hij eenmaal merkt dat hij door het consequent handelen van zijn baas weinig kans van slagen heeft, zal

hij zich schikken en met alle plezier doen wat er van hem gevraagd wordt. Een Dobermann is een gehoorzame hond maar wel met een eigen wil.

Oorsprong en Geschiedenis

De Dobermann is geen natuurlijk ras maar gefokt om bepaalde taken te vervullen. De Dobermann is een relatief jong ras dat rond 1880 in Apolda, een klein dorp in Thüringen in het toenmalige Oost-Duitsland, is ontstaan en dankt zijn naam aan één persoon, zijn schepper: Karl Friedrich Louis Dobermann (1834-1894). De Heer Dobermann was een manusje van alles: plaatselijke hondenvanger, vilder in het slachthuis, nachtwaker en belastinginnehmer (deurwaarder). Hij wilde een hond fokken die hem kon beschermen tegen driftige en nalatige belastingbetalers en hun dreigende waakhonden. Het is goed zich te realiseren dat het ideaal van de heer Dobermann het fokken was van een intelligente, scherpe, moedige en agressieve waak- en verdedigingshond.

Toen Dobermann overleed had hij in zo'n 30 jaar een redelijk fokzuiver ras verkregen en dat wat aanleg betrof aan zijn eisen voldeed. Door het gebruik van verschillende hondenrassen streefde Dobermann het na een hond te fokken die geen angst kende en beschikte over een aardige dosis temperament, moed, strijd lust, kracht en dynamiek. In die tijd kwam de Dobermann voor in alle kleuren en was het een zware onelegante hond. In het begin kwamen regelmatig witte borstvlakken en witte tenen voor. Dit is tegenwoordig niet meer gewenst maar komt nog wel regelmatig weer naar boven. Om het ongedierte of ander gespuis zo min mogelijk grijp- en/of bijtplaatsen te geven en de honden minder kwetsbaar te maken voor hun taken werden de oren en staart afgeknipt of afgesneden (het zgn. couperen). In begin 1900 werd de Dobermann in Duitsland erkend als politiehond. De Dobermann is de eerste Duitse hond die specifiek gefokt is als schützhund (verdedigingshond).

Later werd als eerbetoon aan Karl Friedrich Louis Dobermann de hond Dobermann's Pinscher genoemd en vervolgens Dobermann Pinscher. Het Engelse werkwoord to pinch (Dobermann Pinscher) betekent knellen of knijpen. Het zou verband houden met de katachtige techniek waarbij de jager zijn prooi met beide voorpoten gelijktijdig vastgrijpt.

Na de dood van Dobermann ging likeurfabrikant Otto Göhler (1852-1922) het ras verder ontwikkelen. Hij schreef de eerste rasstandaard, maakte een begin met een stamboek en richtte in 1899 de eerste rasclub de Nationaler Dobermann Pinscher Klub Apolda op. Een jaar later veranderde de naam in Nationaler Dobermann Pinscher Klub für Deutschland. In 1895 werd het ras in Duitsland erkend. In 1897 stonden de eerste Dobermanns op een tentoonstelling. Vanaf 1900 werd de Dobermann officieel erkend door de Duitse Kennelclub en was de eerste officiële rasstandaard vastgelegd. In 1901 kwam de eerste Dobermann Trol v. Thüringen uit op een Nederlandse tentoonstelling. In 1905 werd in ons land de Nederlandse Dobermann Pinscher Club (NDPC) opgericht. In 1927 werd de landelijke rasvereniging Dobermann Vrienden in Nederland (DVIN) opgericht en deze bestaat nog steeds.

Zijn fraaie uiterlijk en zijn grote veelzijdigheid heeft de Dobermann te danken aan verschillende rassen die werden gekruist zoals; de Duitse Dog, de Oud Duitse Herder, de Oud Duitse gladharige Pinscher of ook wel Thüringer Pinscher genoemd en ook de Beauceron (Franse Herder). Daarnaast werden ook jachthonden gebruikt zoals de Vízsla, de Pointer maar vooral de Weimaraner en de slagershond of Metzgerhund (de voorvader van de Rottweiler). Ook de Greyhounds zouden gebruikt zijn en er zou veel invloed zijn van de Manchester Terriër, een felle rattenvanger. De Duitse Pinscher is nooit gebruikt, daar zijn namelijk nooit genen van gevonden. De Duitse Dog en de Weimaraner zouden een rol hebben gespeeld vanwege de kleuren blauw en isabel.

De "moderne" Dobermann is sterk van uiterlijk veranderd. In de perioden tussen de wereldoorlogen zijn veel bekende en kampioenshonden geëxporteerd, vooral ook naar Amerika en ook gingen tophonden naar Nederland. De massale export naar het buitenland betekende echter het einde van de oude Duitse kennels en hun uitstekende reputatie. De Europese fokkers moesten na de oorlogen vrijwel opnieuw beginnen met wat er aan oude bloedlijnen nog over was.

Veel Nederlands gefokte honden vonden hun weg naar het buitenland ter verbetering van de raspopulatie daar. De Nederlandse fokkerij, die tot aan het einde van de jaren negentig tot de beste en de gezondste van de wereld kon worden gerekend, heeft internationaal geen rol meer van

betekenis. Het aantal gefokte Dobermanns is echter zeer sterk terug gelopen en er worden nog maar weinig geëxporteerd naar buitenland. Er is sinds 1989 in Nederland een coupeerverbod voor de oren en sinds 2001 is er een coupeerverbod voor de staart. In veel andere Europese landen is het couperen inmiddels verboden. Een fokker mag geen gecoupeerde pups verkopen. In Nederland is het niet verboden om een gecoupeerde hond te hebben maar hij wordt niet toegelaten op tentoonstellingen of wedstrijden. Wanneer een hond met gecoupeerde oren geboren is na 1-10-1996 dan mag je met deze hond niet meedoen aan examens, wedstrijden of shows. Voor de staart geldt hetzelfde voor honden geboren na 30-9-2001.

Verzorging en gezondheid

De Dobermann heeft een gemakkelijk te onderhouden korte, harde en dichte vacht. Hij heeft normaal geen onderwol dat maakt dat sommigen sneller last hebben van de kou. De Dobermann heeft geen duidelijke afgebakende ruiperiode en verliest dus continu haren. Je mag hem niet teveel borstelen want dan gaat het lichaam meer haar aanmaken en wordt het haarverlies groter. Af en toe met een vochtige zeem of zachte borstel het losliggende haar in de richting van de haargroei verwijderen is voldoende. Nagels en oren moeten net als bij elke hond in de gaten gehouden worden en onderhouden.

De grootte van de hond varieert tussen 68-72 cm voor reuen en voor teven tussen 63-68 cm. Het gewicht van een volwassen reu ligt tussen 40-45 kilo en van een volwassen teef tussen 32-35 kilo.

De Dobermann komt in vier kleuren (met aftekening) voor; zwart (black & tan), bruin (brown & tan), blauw (blue & tan) = de verdunning van zwart en isabel (isabel & tan) = de verdunning van bruin. De kleuren blauw en isabel zie je maar af en toe. Deze kleuren zijn niet gewenst en sinds 1-1-1994 worden ze niet meer erkend voor fok en show.

De Dobermann is helaas net zoals de meeste hondenrassen niet vrij van gezondheidsproblemen, maar in vergelijking met veel andere rassen is de Dobermann nog altijd een vrij gezond ras. Naast de veelvoorkomende ziektes die bij iedere hond en bij ieder ras voor kunnen komen zijn er een aantal gezondheidsproblemen/ ziekten die vaker voorkomen bij de Dobermann.

De gemiddelde leeftijd van de Dobermann ligt rond de 10 jaar maar gelukkig zijn er ook die ouder worden. Net als veel grote rassen heeft de Dobermann een verhoogd risico op heupdysplasie (HD). Regelmatig komt ook een maagkanteling (maagtorsie) voor, vooral reuen zijn gevoelig. Het gebeurt meestal na het eten en/of het drinken van veel water. Het is altijd belangrijk dat een hond na het eten minimaal een uur rust krijgt en het eten verdeeld wordt over 2 a 3 porties per dag.

De Dobermann is gevoeliger dan andere rassen voor jeugdschurft (Demodex), een huid- en vachtaandoening die vaak lastig te behandelen is, doordat het behoorlijk wat tijd en inzet van de eigenaar vergt. Ook is de Dobermann gevoeliger voor Hypothyreoïdie. Dat is een schildklierafwijking. De schildklier werkt te langzaam en geeft onvoldoende schildklierhormonen af. Hier kan de hond veel klachten van krijgen zoals o.a. huid- en vachtproblemen, lusteloosheid en toename van gewicht.

Bij de Dobermann komt een erfelijke oogafwijking voor: Persistierende Hyperplastische Tunica Vasculosa Lentis/ Persistierende Hyperplastische Primair Vitreum, kortweg **PHTVL/PHPV**. De honden zijn gevoelig voor aangeboren problemen met de lens, variërend van pigmentstippeltjes tot een vertroebelde en misvormde lens. In het eerste geval heeft de hond er geen last van en in het laatste geval kan de hond al op jonge leeftijd blind worden of zelfs blind geboren worden. Pups kunnen rond de 7 weken gecontroleerd worden door een dierenarts/oogarts die voor dit onderzoek landelijk erkend is.

Dobermanns zijn gevoelig voor de ontwikkeling van het **Wobblersyndroom**, een aangeboren afwijking die vooral voorkomt bij grote hondenrassen. Het is een instabiliteit van de nekwerfels die resulteert in beschadiging van het ruggenmerg doordat deze nekwerfels gaan verschuiven. Het ontstaat meestal op een leeftijd tussen 4 en 6 jaar. Instabiliteit van de nekwerfels kan gevolg zijn van aangeboren misvormingen, maar ook voeding en omgevingsfactoren (bv. sporten, gladde vloeren) kunnen een rol spelen in het ontstaan van deze instabiliteit. Vooral ook blessures van de nek door

verkeerde training en correcties (continu trekken en rukken aan slip- of prikketting) komt nogal eens voor. Het is verstandig om nekfoto's te laten maken zeker als je met de hond wilt gaan fokken en/of sporten. Deze foto's kun je tegelijk laten maken met de HD foto's op de leeftijd vanaf 15 maanden.

Het grootste gezondheidsprobleem op dit moment is echter **DCM (dilated cardiomyopathie)**, een ernstige aandoening van de hartspier. Er kunnen hartritmestoornissen en zwakte van de hartspier met vaak vochtophoping in de buik en/of de longen ontstaan en hartstilstand. De hartklachten kunnen zich langzaam in een paar weken/dagen ontwikkelen maar ook zeer acuut. De hond kan zo ineens dood neervallen maar kan ook heel lang medicatie gebruiken. Klinisch onderzoek door een dierenarts die gespecialiseerd is in DCM bij de Dobermann is aan te raden. Geen enkele fokker kan zeggen mijn lijnen zijn vrij want DCM is een sluipmoordenaar en kan zo ergens opduiken, zelfs al zijn beide ouderdieren getest. Dit is het meest verontrustende.

De ziekte von Willebrand (vWB). Dit is een erfelijke bloedstollingziekte vergelijkbaar met hemofilie bij mensen. Deze honden blijven na verwonding langer bloeden en ontwikkelen snel bloeditstoringen. Vooral bij grote operaties kan er een risico zijn op extreem vele bloedverlies met de alle gevolgen van dien.

Chronische Active Hepatitis (CAH), ook wel Dobermann Hepatitis (DH) genoemd: Dit is een chronische leverontsteking die erfelijk is. Het wordt ook wel koperstapelingsziekte genoemd omdat in de afwijkende lever een verhoogde koperconcentratie wordt gevonden waardoor een soort vergiftiging optreedt. De ziekte komt vooral bij teven voor in de leeftijd van 4 tot 7 jaar. Ze krijgen last van geelzucht, geen eetlust, vermageren, krijgen maagdarmproblemen en kunnen ook een dikke vochtbuik krijgen. Ondanks behandeling overlijden de meeste honden binnen enkele weken tot maanden. Tot op heden is bij de Dobermann het verantwoordelijke gen nog niet gevonden.

Ben je op zoek naar een Dobermann koop dan nooit een Dobermann via internet/marktplaats. Zorg dat je je optimaal oriënteert! Bezoek verschillende fokkers thuis, bekijk verschillende nesten en maak kennis met hun honden. Een goede fokker zal dit alleen maar waarderen. Ook kun je mensen bezoeken die niet fokken maar wel een Dobermann hebben. Ga eens kijken bij een tentoonstelling, een regionale Dobermannclub waar meestal verschillende trainingen worden gegeven, bij Dobermannwandelingen of andere evenementen. Wanneer je beslist om een Dobermann te kopen, zorg dan dat afspraken worden vastgelegd in een goede koopovereenkomst.

Voor informatie Nederland: www.dobermannvereniging.nl

voor België: www.dobermannclub.be

Voor Duitsland: www.dobermann.de

Artikel geschreven door Tinie Dekker-Riemersma